

Heti gazdasági figyelő (2023. október 25.) - HORVÁTORSZÁG

Makrogazdasági hírek

Ismét csökkent az infláció mértéke

2023 szeptemberében a tavalyi év azonos időszakához képest az infláció mértéke **6,7%**, míg a **fogyasztói árindex** éves mértéke **10%** volt. Ágazatok szerinti bontásban a legnagyobb árnövekedés az elmúlt egy évben az „Éttermek és szállodák” (12,5%), az „Élelmiszer és üdítőital” (10,4%), a „Lakberendezés és karbantartás (7,0%) az „Egészség”, valamint a „Szabadidőmozgás és kultúra” (6,7%) csoportokban következett be.

Tetőzött az afrikai sertéspestissel fertőzött állatok száma Vukovár-Szerémség megyében

Marija Vuckovic horvát mezőgazdasági miniszter a sertéspestis elleni harcra létrehozott koordinációs testület ülését követő sajtótájékoztatón kijelentette, hogy a járványellenes intézkedések hatására sikerült a fertőzött állatok számának növekedését megakadályozni Vukovár-Szerémség megyében. Lorena Jemersic, a horvát Állategészségügyi Intézet igazgató-helyettese arra figyelmeztetett, hogy a járvány továbbra is terjed Kelet-Horvátországban, ezért fenn kell tartani a korábban bevezetett óvintézkedéseket.

A Horvát Kormány béremelési javaslatot tett a közalkalmazottaknak

A kormány a szakszervezetekkel folytatott tárgyaláson átnyújtotta a béremelésre és egyéb juttatásokra vonatkozó javaslatát, amely szerint az érintettek alapbére 2023. október 1-jével 5%, majd 2024 márciusától további 12%-kal növekedne az egyes munkahelyekre vonatkozó szorzószám módosításával. Ez utóbbihoz szükséges, hogy a Szábor elfogadja a közalkalmazottak béréről szóló törvényt, amelyről jelenleg a parlamenti vita zajlik. Ezen felül a karácsonyi juttatás összegét 100 euróról 300-ra emelnék, továbbá bevezetésre kerülne egy 100 euró összegű húsvéti juttatás. 2023. október 24-én a szakszervezetek képviselői egy kivétellel (Iskolai Dolgozók Szakszervezete) hivatalosan megerősítették, hogy elfogadják a kormány javaslatát.

Vállalati hírek

A CE Industries nem kívánja megvásárolni a horvát Uljanik hajógyárat

Adam Sotek, a cseh CE Industries vállalat középvezetője megerősítette a sajtótájékoztatókat, miszerint a vállalat nem kívánja a jelenlegi feltételek mellett megvásárolni az Uljanik Brodogradnja 1856 hajógyárat. Sotek szerint a cseh vállalat cégvezetése a hajógyár pénzügyi helyzetének átvilágítását követően elállt az akvizíciótól. Az Uljanik Brodogradnja bankszámlája csaknem 50 napja zárolt, a többségi tulajdonos Uljanik d.d. ellen folyik a csődeljárás, az állam, mint társtulajdonos további támogatások megítélésével kockáztatná pedig megszegné a tiltott állami támogatásokra vonatkozó EU-s jogszabályokat. Sotek kifejtette, hogy a CE Industries-nak a két másik horvátországi projektje – a bródi Djuro Djakovic és a Fiumei Kikötő – a korábbi pénzügyi terveknek megfelelően működik. A vállalat a Djuro Djakovicot 2026-ig a harmadik legnagyobb európai vasúti teherkocsi gyártójává kívánja fejleszteni, míg Fiumei Kikötőben a stratégiai és operatív irányítást tervezi magasabb szintre emelni.

Új zöldmezős beruházás Zágrábban

Az osztrák Supernova vállalat a zágrábi Buzin városrészben kívánja megépíteni a két új irodaházat és kereskedelmi központot magába foglaló Supernova Office Towers-t. A tervezet irodahelyiségek összterülete 15.000 m², a két garázsban és az épületek melletti parkolóknban 345 parkolóhelyet alakítanak ki. Az osztrák cég nem kívánt nyilatkozni a befektetés értékéről.

A zágrábi ingatlanpiacon hiányoznak a bérelhető irodahelyiségek, az átlagos bérleti díj jelenleg 13 euró/m². A kivitelezés várhatóan 2024-ben veszi kezdetét.

A zárai Tankerska plovdba részt vett a dubrovniki Atlantska plovdba feltőkésítésében

A dubrovniki Atlantska plovdba tengeri áruszállító vállalat a Zágrábi Értéktőzsdén közzétett közleménye szerint a vállalat 83,3 M euróra növelte törzstőkéjét. A feltőkésítés 697.750 új részvény kibocsátását jelenti 53,5 euró/részvény árfolyamon. A részvények értékesítéséből összesen 37,33 M euró folyt be, amelyből 27,78 M euróval a törzstőkét növelték, a fennmaradó 9,55 M eurót pedig a tőketartalékba került. Sajtóértesülések szerint a feltőkésítési folyamatban (23,32 M EUR) részt vett a zárai Tankerska plovdba tengeri áruszállító vállalat, és ezzel a lépéssel a dubrovniki vállalat legnagyobb kisebbségi tulajdonosává vált (33%).

Energetikai hírek

Stratégiai partnerségre lépett az Energia Naturalis és a Rimac Energy

A Pavao Vujnovac tulajdonában lévő Energia Naturalis (ENNA) stratégiai partnerségi megállapodást kötött a Rimac Energy vállalattal. Az együttműködés keretén belül az ENNA felel a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia termelési részért, míg a Rimac Energy rendelkezésre bocsátja a SineStack elnevezésű akkumulátoros energiatároló rendszerét. Mindkét vállalat jövőre kezdi meg a teszteléseket. A két technológia kombinálásával továbbfejleszthetik a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia termelési és tárolási kapacitását.

Október 17-től alacsonyabbak az üzemanyagárak Horvátországban

A Horvát Kormány október 9-én két hétre szóló üzemanyagár-sapkát határozott meg, amelyek október 23-ig lesznek érvényben. A benzin literenkénti ára 11, az eurodízelt, valamint a mezőgazdaságban és halászatban használt ún. kék dízel ára pedig literenként 3 eurocenttel csökkent. A benzin új ára 1,51 euró/l, a dízel üzemanyagé 1,57/l, a kék dízel pedig 1,05 euró/l. Az autógáz és háztartási palackozott gáz ára október 10-e és 23-a közötti időszakban változatlan marad, azaz az autógáz ára 1,24 euró/kg, a háztartási palackozott gázé pedig 1,80 euró/kg.

A kormány megtéríti a legnagyobb technológiai gőzfelhasználók költségeinek egy részét

A kormány a 2023. október 19-én megtartott ülésén módosította a Hazai energiapiaci rendellenességek elhárításáról szóló rendeletet oly módon, hogy az a 12 nagyvállalat, amelyek a gyártási technológiában vízgőzt (ún. technológiai gőzt) használnak jogosultak részleges többletköltség térítést igényelni a 2022. október 1-je és 2023. szeptember 30-a közötti időszakban elhasznált gőzmennyiségre. A költségtérítés mértéke a 2021. október 1. – 2022. szeptember 30. és a 2022. október 1. – 2023. szeptember 30-a közötti időszakban érvényes ár különbségének 70%-a. A rendeletmódosítás a következő vállalatokra vonatkozik: Pliva (gyógyszergyártás), zágrábi és eszéki sörgyár, Ledo (fagyasztott élelmiszer), Belje plus (mezőgazdasági tevékenység), INA, INA-Kenőanyagok (INA-Maziva), Atlantic Cedevita (üdítőital-porok gyártása), Chromos (festék- és lakkgyártás), Saponija és Labud tisztítószergyártók, valamint Zito (mezőgazdaság és élelmiszeripar). A kormány becslése szerint a teljes költségtérítési értéke 11,6 M euró.

A távfűtő művek jelentős veszteséggel fogják zárni az idei évet

A Horvát Kormány 2023. március 17-én elfogadott rendelete szerint a távfűtő művek nem növelhetik a távfűtési szolgáltatás fogyasztói árát. Az idei fűtési szezonra a távfűtő művek magasabb áron voltak kénytelenek megvásárolni a földgáztartalékokat. A HEP Toplinarstvo, mint legnagyobb távfűtés-szolgáltató a 2022-es évet 174,8 M euró veszteséggel zárta, ami a 2021. évi veszteség 2,5-szerese. Ugyanakkor, a vállalat által a 2023/24-es idényre megvásárolt

földgáz ára a 2022/23-as idényhez viszonyítva 6-44%-kal magasabb. A kisebb távfűtővállalatok nehezebb helyzetbe kerültek, mert pl. fiumei Energo 71%-kal, a Brod-plin pedig 81%-kal magasabb áron vásárolta meg a földgázt a 2023/24-es fűtési idényre az előző időszakhoz képest. Tekintettel arra, hogy a hőenergia termelése a távfűtési rendszerek összköltségeinek mintegy 50%-át teszik ki, egyelőre senki sem tudja, hogy milyen módon fogják a távfűtő művek fedezni a szabályozott ár miatt keletkező veszteségeket.

Geotermikus energiát felhasználó új projektek Belováron

Dario Hrebak belovári polgármester bejelentette, hogy a Korenovo GT-1 geotermikus kutatási furat kivitelezője a zágrábi Crosco vállalat lesz, amely a kőolaj- és geotermikus energia-lelőhelyek feltárási tevékenységére szakosodott. Hrebak szerint nagy a valószínűsége annak, hogy a Korenovo GT-1 kutatási helyen 1500 m mélységben 70-80°C-os víz található, amelyet a tervezett Veliko Korenovo ipari park fűtésére terveznek felhasználni. A munkálatok értéke 3,5 M euró, amelyből 1,3 M eurót együttesen Norvégia, Liechtenstein és Izland, 1 M eurót a Regionális Fejlesztési és EU alapokért felelős Minisztérium és 1,2 M eurót Belovár Városa biztosított. Hrebak egyúttal bejelentette, hogy Belovár környékén további 5-6 furatot terveznek, amelyekkel biztosítani fogják a városi közintézmények és lakótelepek fűtését.

Folytatódik a magán épületek energetikai korszerűsítésének támogatása

A kormány 2023. október 19-i döntése szerint 2023 végéig 75 M eurót, 2024-ben pedig további 70 M eurót biztosít a családi házak energetikai korszerűsítésére. A többlakásos épületek esetében 2024/2025-ben a támogatás összege elérheti a 80 M eurót, így a teljes állami támogatás értéke 225 M euró lesz. Branko Bacic horvát területrendezési, építésügyi és állami vagyonért felelős miniszter a kormányülésen elmondta, hogy a tervek szerint 2026 júniusával bezárólag 1,7 millió négyzetméter összterületű lakóingatlan felújítására kerül majd sor.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb